

se tudi zgodi pri pokladanju trde krme, katero prašič med svojim zobovjem lahko temeljito zmleje, ako ni prepovedano. Bolj trda, oziroma suha krma se mora tudi vsled tega mliniti, da lahko smukne po požirniku v želodec. Slina, pomešana med krmo, draži želodčno steno. Ta pridružuje razne prebavilne soku in kisline. Kisline in soki nadaljujejo započeto prebavo, da izvršijo svojo nalogo, jim pridejo na pomoč še razne bakterije. Prebava se po črevih nadaljuje. Skozi ozko črvo, ki vodi od želodca, se vije krmna zmes v tankih plasteh, ta vsebuje še dosti težko prebavnih redilnih snovi, ki so s pomočjo trebušnega soka, žolča in bakterij tudi še prebavljive. Žolč ima tudi nalogo, da nekoliko omili moč solne kisline, da ne more nadalje škodljivo vplivati po črevih. Neprebavljiva zmes se iztisči po širokih črevih.

Med prebavo raztopljenih redilnih snovi se po črevih posrkajo od sesalnih naprav in privedejo po določenih potih v krvni tok. Krvni tok vodi redilne snovi skozi pljuča, kjer se združijo s kisikom zraka. Zato morajo imeti prašiči sveži zrak. Sroce pritiska kri na vse dele živalskega telesa. Iz krvi se tvori meso, kosti, tošča, proizvaja se gorkota in moč. Nepopravne snovi krvi se po krvnem toku izločijo ali iztisčijo skozi kožo, največ pa jih preide po obistih v mehur.

Kratek opis prebavljanja nas uči, da moramo krmnjenje in načinu pripravljanja krme posvečati največjo pozornost. Ni vse eno, kako prašič krmo požre. Hitreje kot jo požira, manj se drobi in slini in vsled tega slabše prebavi. Ako je krma preveč razredčena z vodo, je hitro požiranje neizogibno in posledica tega je slabše prehrana. Tako se potratiti dosti redilnih snovi v krmi. Krma naj se prašičem poklada najprej v obliki žgancev, zatem se da prašiču piti dosti vode. Tako se bodo najboljše izirabile redilne snovi vseh krmil. Taka krvna zmes bi se dosegla, ako se kuhan krompir zmečka, pomeša z otrobi, plevami, močnimi krmili in dobro pomešano poklado v obliki žgancev. Žita je pokladati zdrobljena, ne preveč zmlata. Vsa krmila, izvzemši krompirja, se lahko pokladajo surova. Pri tem se prihrani mnogo dela, nakar se je tudi ozirati v današnjem času. Pred vsem pa bi priporočali, da se spuščajo prašiči na pašo. Prašič je na pašo najbolj zdrav, akoravno vso krmo poje surovo, poleg tega požre tudi dosti škodljivcev, predvsem hroščev, ne da bi bilo opaziti zlih posledic. V mescu majniku so pač prašiči po sadnih vrtovih poberači hroščev. Gospodinj, svetujem Vam, poskusite! O tem prihodnjič kaj več!

Poljski delavci. V Prekmurju se nahaja par tisoč poljskih delavcev, ki so hodili pred vojno na delo po različnih krajih Madžarske. To so v venki večini dobri, pridni, trezni in zanesljivi delavci. Vsled sedanjih razmer so ti sedaj večinoma brez dela, ker jim je onemogočen prehod čez demarkacijsko črto. Stalno se obračajo za to na državno posredovalnico in prosijo zaposlenja čez poletje, ker jim sicer grozi največja beda. Ker pri nas čez poletje zelo primanjkuje poljskih delavcev, se pozivljajo vsi umetovaleci, ki želijo dobiti take delavce, da se takoj pisмено obrnejo na državno posredovalnico za delo v Ljubljani, ter naj javijo koliko delavcev in delavk potrebujejo in koliko mesecev bodo zaposleni. Pozivljajo se tudi vsa načelnikstva podružnic, kakor tudi županstva, da javno razglasijo to objavo.

Pluge in brane, kakor tudi druge poljedelske stroje dobavljajo točno tvrdka Brata Mahler i. drug, Dunaj VI, Dreihufeiseng. 9. Zastop: „Jadran“, trgovska prometna družba z o. z., Maribor, Gosposka ulica 44.

Jareninski Orel priredi na belo nedeljo, dne 11. t. m., ob treh popoldan, veseloligro „Čevljar“; po igri prosta zabava.

Dopisi.

Zerkovec. V nedeljo, dne 28. marca se je vršil pri nas shod Soc. dem. stranke. Ker se je shod vršil kar pred cerkvijo, v šoli je bil prepovedan, so se istega udeležili tudi pristaši Kmetke zveze. Zborovanje je otvoril Verlič iz Karčvine pri Mariboru, ki se je pečal že z vsemi rečmi, toda obnesla se mu nobena ni, nakar je dal besedo nekemu Slanovecu iz Ljubljane, ki je kar v začetku začel udrihati po klerikalcih in farjih. Da je naletel na hud odpor od naše strani je umevno. Ko ga nek gospod iz Zerkovec zavrne, da sociji nimajo sposobnosti, da bi kmete podučevali in jim zemljišča razdeljevali, je začel vpiti kakor kak pijanec v krčmi, da so mu kar pene letele iz ust. Mi mu seveda nismo ostali dolžni odgovora, in nastalo je vpitje in prerekanje, da se sploh ni dalo več zborovati, nakar smo pristaši Kmetke zveze odšli, bila nas je večina, ali so ostali še nadalje zborovali in kaj so sklenili, mi še dozdej ni znano. Naj vam še opišem tukajšnje pristaše Soc. dem. stranke. Vodja je seveda učitelj Zemljic, ki je tudi sklicatelj shoda. Videlo nas je več mož, kako se je Zemljic malo pred koncem mase vračal iz gostilne Zupan s pet fanti. On je taisti, ki zastruplja našo mladino in jo hujska proti duhovnikom in kmetom. Hodi z njimi po

krčmah, jim kupuje vino, da mu potem kličejo živje. To so namreč fantje pri D. M. v Brezju, naši fantje iz Zrkovec in Dolgoš ga itak ne trpijo. Drug hud agitator je nek Hergenav, kočar v Pobrežju in last Zemljicev. Tretji agitator je Stranio, majhen kočar v naši občini. Četrty sodrug je Pulko, stajajoč v naši obč. hiši. Seveda je tudi župan Al. Sel! stal zvesto ob strani svojega prvega svetovalca Zemljice.

Bohova pri Hočah. Dne 23. sušca je po kratki bolezni umrl tukajšnji kmet Simon Stupan v visoki starosti 75 let. Rajni je bil versko in narodno zaveden mož ter priden in skrben gospodar. V februarju je še zdrav in šil obhajal zlato poroko. Svetila mu večna luč!

Slov. Bistrica. Pri nas imamo srečo, da imamo človeka, ki si še vedno domišlja, Nemška Avstrija bo raztegnila svoja krila tudi čez Slov. Bistrico. V rokah imamo izjavo Jakoba Supanz, tajnika okrajne bolniške blagajne, ki se doslovno glasi: „Die Slovenen werden keine Rechte haben, weder gerichtliche, noch politische. Die Slovenen werden nicht dürfen auf der Strasse zusammenstehen, auch keine Versammlungen werden sie dürfen abhalten. Sie werden keine Schulen haben und überhaupt gar keine slovenischen Bildungsanstalten, auch das slovenische Pfaffenamt wird geknechtet oder reorganisiert. Es wird nur eine Verkehrssprache geben, die deutsche, wir brauchen das Windische nicht.“ Objavljamo le-te stavke brez komentarja. — V Slov. Bistrici se še nahaja tudi človek, ki je leta 1919 ob vpadu koroških Nemcev v Slovenjgradec si veselja mencial roke in izjavil v Gornji Bistrici: „Die Herrlichkeit der Slovenen wird bald aus.“ Priče v Slov. Bistrici na razpolago.

Ljutomer. V Cezanjecih je umrl 23. t. m. po daljši bolezni Toni Feuš, brat že pok. profesorja bogoslovja g. dr. F. Feuša. Rajni Toni je bil zelo priljubljen radi svoje gostoljubnosti in postrežljivosti. Občina je z njim zgubila zopet dobrega sovaščana — moža poštenjaka. Star je bil 77 let N. v m. p.!

Dobrna. Mermolja je bil tu. Prišel je svoje backe za Veliko noč „farbat.“ Nehote pa je moral opraviti — spoved. Kmetje smo ga tako spovedali, da morda še nikjer ni videl svoje samostojne duše v tako jasni luči. Ne ena beseda ni padla v njegov zagovor, niti od njegovih pristašev ne. Ves obupan se je udal in izustil zadnjo podlost, da se izrablja spovednica v agitacijo proti „Samostojni!“ Takoj nato je domačega g. kaplana pozival, da naj duhovniki stopijo v „Samostojno.“ To se pa zgoditi ne more, ker s tem postanejo „samostojnejši“ — „klerikalci“ in se nima stranka zoper nikogar vojskovati. Ali pa so nad vsemi drugimi sredstvi že obupali in bi radi cerkev zase, češ, da so jo tudi zidali. Mešetarji liberalne stranke in kapitalistov, pri nas ste vse zavozili. Vsaj nekaj kmetov morate imeti pri svojem odboru, ne pa prekupce, hotelirje, čevljarje itd. Kot je Drogenik zapisal v „Kmetijskem listu“ očitno neresnico o shodu 28. dec. 1919, tako je Mermolja v isti vrsti, da je prišel le za Veliko noč „farbat.“ — Tisti kmet, ki mu je najbolj bral kozje molitvice.

St. Ilj pri Velenju. Uljudnost, poslušljivost in prijaznost so lastnosti, ki jih ima vsak pošten slovenski človek, ne moremo pa reči, da bi imel poštni urad v Velenju ravno preveč teh lastnosti. Prišel je na pošto v Velenju invalid iz St. Ilja pri Velenju po svojo bomo invalidno odškodnino popoldan ob 3. uri. Poprosil je po slovenski navadi, naj se mu izplača invalidna svotica. Mogočno pa je nastopil g. poštar in rekel, da ne izplača. Invalid je razlagal, da to vendar ni nobena težava za g. poštarja, če mu izplača invalidno podporo, za njega pa težava, če mora drugi dan zopet čez eno uro daleč na pošto po te svoje revne krone in čez eno uro daleč zopet domov. Ta razlaga in to dokazovanje pa mogočnega g. poštarja v Velenju ni ganilo, tudi železna roka invalidova ne, odsvolil je ubogega invalida brez uljudnosti, odpustil ga brez postrežljivosti, obrnil mu hrbet brez prijaznosti. Invalid je zaklical: Gospoda in pa kmetje se niso nikdar gihali, pa se tudi ne bodol in zapustil je pošto. Klestil je čez eno uro hoda na svoj dom in drugi dan zopet zamudil pol dneva, da je enkrat prišel do svoje podpore. In vse to radi tega, ker poštni urad v Velenju uljudnosti, postrežljivosti ni ma preveč. O kako žalostna je usoda invalidova in kako prijetno je igrati mogočnega gospoda na pošti, kateri ne pozna ne mraza ne vročine in najbrž tudi ni poznal ne vojske ne stradanja, ne trpljenja, ne ran, ne bolečin, razven če jih ima na srečo.

Laški okraj. Tudi v našem okraju so se začele množiti tatvine. Dne 22. sušca so prijeli pri Sv. Miklavžu nad Laškim jednega tacega nepovabljenega gosta na neki zidnici, kjer je prejšnji večer vlomil in se pokrepčal z jabolčnikom. Ta nepovabljeni gost sicer ni Šmiklavčan, vendar pa je lani in letos močno vznemirjal prebivalce ne samo naše župnije ampak tudi sosednih. Dezertacije se je navadil že pod bivšo Avstrijo, ter tudi pozneje v Jugoslaviji ni več služil, ampak živel večinoma od tatinskega posla. Pred tedni je ušel iz kaznilnice ter začel vnovič

svoj rokovnjaški posel. Ob tej priliki opozarjamo vodstva kaznilnic in zaporov, naj vendar bolj pazijo na take ptiče. Obenem opozarjamo tudi slavno orožništvo, naj obrača malo več pozornosti na take elemente. Naše ljudstvo se začudeno vprašuje, kako je to mogoče, da se gospodje orožniki tako malo brigajo za take slučaje ko smo vendar bili vajeni, da so orožniki v bivši Avstriji za najmanjšega lovškega tatn cel alarm.

Sv. Lenart nad Laškim. Umrl je dne 28. t. m. Franc Ojsteršek, kmet v Tevčah — naš zvest pristaš. Rajni je bil vzoren gospodar, miroljuben sosed in nad vse goreč kristjan. O njegovi priljubljenosti je pričal njegov pogreb, katerega se je udeležila obilna množica ljudi. Rajnemu večni mir in pokoj, njegovim domačim da iskreno sožalje.

Sv. Lenart nad Laškim. Za napredek Sentlenarčanov vneti šentrupertski Spilane hoče v kratkem povabiti k nam velikega preroka samostojnežev Drogenika iz St. Jurja. Utrditi mora svoje ovčice, ker že nekaterim peša vera v Samostojno. Radovedni smo, katera hiša hoče biti počeščena z obiskom tega vsiljivega Drogenika in kateri Sentlenarčani se bodo tu spoznali kot njegovi zvesti učenci. O vsem tem vam bomo ob priliki poročali. Samo to bi tega velikega samostojneža opozorili, da naj ne pozabi svojim poslušalcem povedati, zakaj se tako hitro spreminja, ker je bil še pred kratkim hud stajerčijanec in liberalce; razjasni tudi naj, ali je res, da je med vojsko delal dobre dobičke pri prodajanju moke, sladkorja, usnja itd., ker naši kmetje vojnih dobičkarjev ne marajo. Tudi naj pove svojim poslušalcem, kako je doma vedno goreč prijatelj duhovnikov in pobožen kristjan. Če pa bi to pozabil povedati, potem pa ga naj na to opozorita naš Posodnjak in Semljak, ki se njegovega obiska posebno veselita. Torej na veselo svidenje v St. Lenartu, vi velik prerok samostojnežev!

Prireditve.

F. r. a. m. Na Jožefovo, dne 19. marca, smo ustanovili telovadni odsek Orel. Pristopilo je takoj že 24 mladeničev, kar je pač lep začetek. Fantje, le pogumno naprej, ne plašite se nikogar, strnimo se v nepremagljivo vrsto. Bog živi!

Sv. Andraž v Slov. gor. Tukajšnje izobraževalno društvo vprizori na velikonočni ponedeljek popoldne po večernicah v svojem društvenem domu tridejansko igro „Sinovo maščevanje“ s sodelovanjem cenjenega učiteljskega in dijaštva. Nastopijo tudi igralci od Sv. Antona z vprizoritvijo tridejanske šaloigre „Trije tički“ in antonjevski pevski zbor. Na veselo svidenje!

Mala Nedelja. Tukajšnji tamburaški in pevski zbor priredi na belo nedeljo, dne 11. aprila, ob 3. uri popoldne veselico v gostilni Senčar z zanimivimi tamburaškimi in pevskeimi točkami in dve burki „Kapetan in njegov sluga“ in „V ječi.“ V slučaju slabega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo.

Smartno pri Velenju. Na velikonočni ponedeljek, dne 4. aprila, priredi pevski zbor gledališko igro „Krivoprisežnik“ s petjem. K obilni udeležbi se uljudno vabi!

Občni zbor

Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru. r. z. z. n. z.

se vrši dne 19. aprila 1920 ob 10. uri predpoldne v uradnih prostorih, Stolna ulica šte. 6.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1919.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev treh članov načelstva.
7. Razdelitev čistega dobička.
8. Slučajnosti.

V zmislu § 33 društvenih pravil se vrši v slučaju nesklepnosti eno uro pozneje, t. j. ob 11. uri istotam drugi občni zbor, ki sme sklepati ob vsakem številu navzočih.

Načelstvo.